

INFORMAȚIA

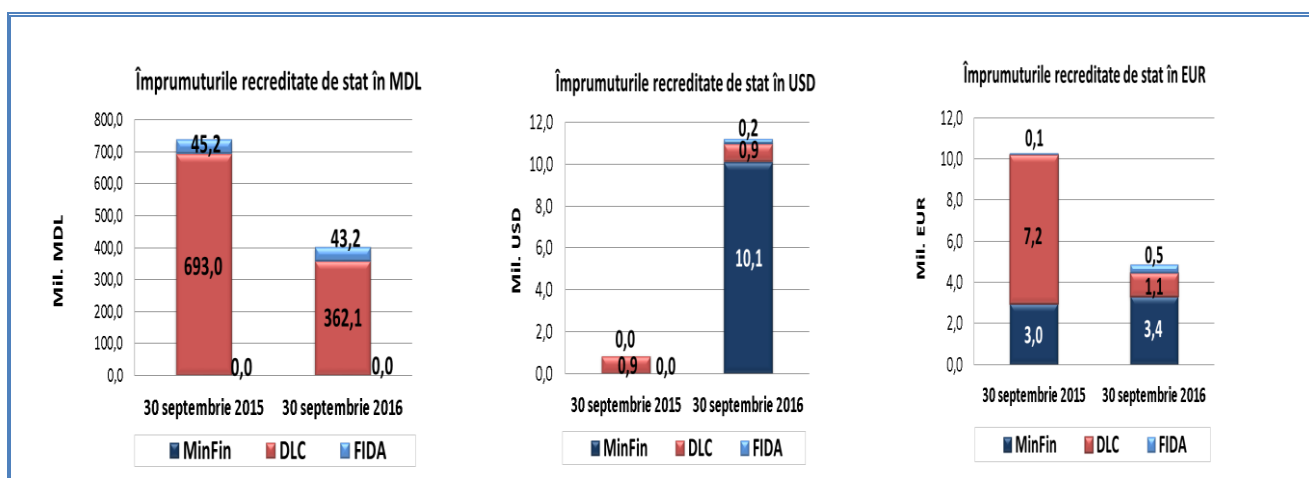
privind împrumuturile recreditate prin intermediul Ministerului Finanțelor, Directoratului Liniei de Credit (DLC), Unității de Implementare a Proiectelor Fondului Internațional pentru Dezvoltarea Agricolă (FIDA) la situația din 30 septembrie 2016.

Prin prezenta, Direcția recreditare prezintă Informația privind împrumuturile recreditate prin intermediul Ministerului Finanțelor, Directoratului Liniei de Credit (DLC), Unității de Implementare a Proiectelor Fondului Internațional pentru Dezvoltarea Agricolă (FIDA) și altor organizații la situația din 30 septembrie 2016 pentru Raportul privind situația în domeniul datoriei sectorului public, garanțiilor de stat și recreditării de stat pentru 9 luni ale anului 2016.

Recreditarea de stat

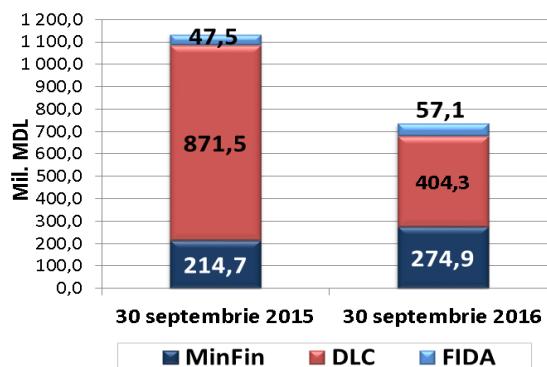
Recreditarea de stat se efectuează prin intermediul Ministerului Finanțelor, Directoratului Liniei de Credit și Unității de Implementare a Proiectelor Fondului Internațional pentru Dezvoltarea Agricolă (FIDA).

Pe parcursul a 9 luni ale anului 2016 din contul liniilor de creditare și a mijloacelor circulante acumulate (din rambursarea de către IFP a sumelor principale și dobânzilor aferente) pentru realizarea proiectelor finanțate din surse externe, *au fost recreditați* agenți economici, autorități publice locale și instituții financiare participante în sumă de **405,3 mil. lei, 11,2 mil. dolari SUA și 4,9 mil. Euro** (echivalent a 736,3 mil. lei), inclusiv: din resurse recreditate din mijloacele circulante acumulate – 356,3 mil. lei, 0,1 mil. dolari SUA și 0,3 mil. Euro (echivalent a 363,5 mil. lei) sau 49,3% din suma totală recreditată.

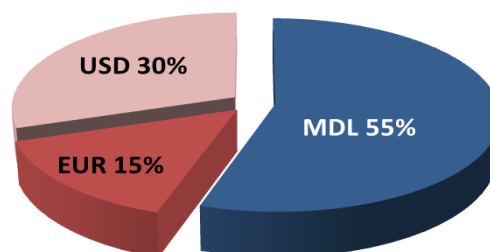
În perioada de analiză, se atestă un trend *ascendent bine determinat* aferent valorii mijloacelor financiare îndreptate spre recreditare în scopul implementării proiectelor finanțate din surse externe în dolari SUA și unul *descendent* în *monedă națională și Euro*.

Împrumuturile recreditate de stat,
recalculate în moneda națională,
30.09.2015 – 30.09.2016 (mil. lei)

Pe parcursul a 9 luni ale anului 2016, se constată o descreștere a mijloacelor financiare îndreptate spre recreditarea de stat, condiționată de o cerere mai redusă de recreditare din partea beneficiarilor în vederea implementării proiectelor finanțate din contul împrumuturilor externe de stat.

Structura împrumuturilor recreditate de stat,
pe valute, la situația din 30 septembrie 2016
(%)

În perioada de referință poziția dominantă în structura împrumuturilor recreditate de stat pe valute este ocupată de leul moldovenesc cu 55 %, urmat de dolarul SUA cu 30 % și Euro –15%.

Sumele recreditate pe parcursul a 9 luni ale anului 2016 se clasifică după cum urmează:

- 1) **prin intermediul Ministerului Finanțelor** – 10,1 mil. dolari SUA și 3,4 mil. Euro (echivalent a 274,1 mil. lei), inclusiv:
 - Proiectul „Construcția locuințelor sociale pentru păturile socialmente vulnerabile”, faza II finanțat de Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei – 2,0 mil. Euro;
 - Proiectul Filiera Vinului, finanțat de Banca Europeană de Investiții – 1,4 mil. Euro;
 - Proiectul de îmbunătățire a eficienței sistemului de alimentare centralizată cu energie termică (S.A. „Termoelectrica”) finanțat de Banca Mondială – 8,9 mil. dolari SUA;
 - Proiectul „Împrumutul destinat reabilitării rețelelor de transport ale ÎS „Moldelectrica” finanțat de Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare - 1,2 mil. dolari SUA.
- 2) **prin intermediul Directoratului Liniei de Credit**, 362,1 mil. lei, 0,9 mil. dolari SUA și 1,1 mil. Euro, (echivalent a 404,2 mil. lei), inclusiv:
 - resurse recreditate *din mijloace directe* – 5,8 mil. lei, 0,8 mil. dolari SUA și 0,9 mil. Euro, inclusiv:
 - Proiectul de Ameliorare a Competitivității, faza 2 (PAC 2) 5,8 mil lei, 0,8 mil. dolari SUA și 0,5 mil. Euro;
 - Proiectul Filiera Vinului – 0,4 mil. Euro;

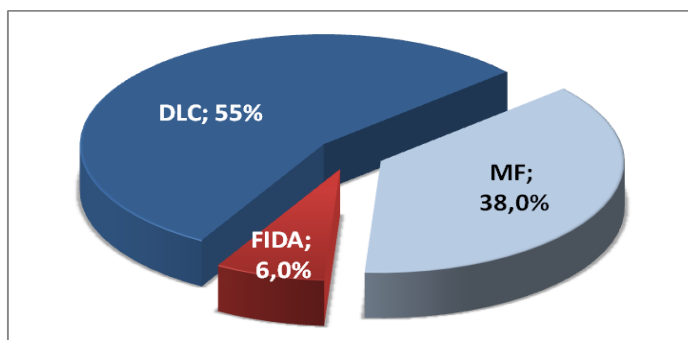
➤ resurse *recreditate din mijloacele circulante acumulate* –356,3 mil. lei, 0,1 mil. dolari SUA și 0,3 mil. Euro, inclusiv:

- Proiectul de Investiții și Servicii Rurale, faza I (RISP I) – 52,9 mil. lei;
- Proiectul de Finanțare Rurală și Dezvoltare a Întreprinderilor Mici (FIDA I) – 47,9 mil. lei;
- Proiectul de Revitalizare a Agriculturii (FIDA II, PRA) – 55,3 mil. lei;
- Proiectul de Investiții și Servicii Rurale, faza II (RISP II) – 33,1 mil. lei;
- Programul de Dezvoltare a Afacerilor Rurale (FIDA III, PDAR) – 23,7 mil. lei și 0,1 mil. dolari SUA;
- Programul de Servicii Financiare Rurale și Marketing (FIDA 4) – 21,1 mil. lei;
- Proiectul de Servicii Financiare Rurale și Dezvoltarea Businessului Agricol (FIDA 5) – 12,1 mil. lei;
- Programul Rural de Reziliență Economică – Climatică Incluzivă (FIDA 6) – 5,8 mil. lei;
- Proiectul „Crearea stațiilor de deservire agrotehnică” (KfW) – 24,3 mil. lei;
- Proiectul Filiera Vinului –6,7 mil. lei;
- Programul Național de Abilitare Economică a Tinerilor – 0,3 mil. lei;
- Proiectul de Ameliorare a Competitivității (PAC 1) – 26,0 mil. lei și 0,1 mil. Euro;
- Proiectul de Ameliorare a Competitivității (PAC 2) – 47,1 mil. lei și 0,2 mil. Euro.

3) prin intermediul Unității de Implementare a Proiectelor FIDA – 43,2 mil. lei, 0,2 mil. dolari SUA și 0,5 mil. Euro, din care:

- resurse *recreditate direct din împrumuturile externe*, inclusiv:
- Proiectul de Revitalizare a Agriculturii (FIDA II, PRA) 0,1 mil. lei;
 - Programul de Servicii Financiare Rurale și Dezvoltarea Businessului Agricol (FIDA 5) – 16,0 mil. lei, 0,2 mil. dolari SUA și 0,3 mil. Euro;
 - Programul Rural de Reziliență Economică - Climatică Incluzivă (FIDA 6) – 27,1 mil. lei și 0,2 mil. Euro.

Structura recreditării împrumuturilor de stat între instituțiile participante la situația din 30 septembrie 2016 (%)

În perioada de referință, cota majoră de recreditare de stat îi revine **DLC (56,0 %)**, urmată de **MF** cu cota de **38,0 %** și **FIDA** cu **6,0 %**.

În perioada de referință a fost achitată (inclusiv casate datoriile) de către agenții economici, autoritățile publice locale și IFP suma principală, dobânda și alte plăți aferente în sumă de **722,6 mil. lei, 9,2 mil. dolari SUA, 5,2 mil. Euro și 0,4 mil Yeni Japonezi lei** (echivalent a cca 1 019,7 mil. lei) din care casate datorii în sumă de 241,9 mil lei.

Astfel:

1) pe împrumuturile recreditate prin intermediul Ministerului Finanțelor au fost achitate (inclusiv casate) – 241,9 mil. lei, 4,4 mil. dolari SUA, 0,6 mil. Euro și 0,4 mil. Yeni Japonezi ((inclusiv radiate/casate 241,9 mil. lei)).

2) pe împrumuturile recreditate prin intermediul Directoratului Liniei de Credit au fost achitate – 435,1 mil. lei, 3,6 mil. dolari SUA și 4,4 mil. Euro, din care:

- resurse recreditate direct din împrumuturi externe – 81,4 mil. lei, 0,5 mil. dolari SUA și 1,6 mil. Euro;
- resurse recreditate din mijloacele circulante acumulate – 353,7 mil. lei, 3,1 mil. dolari SUA și 2,8 mil. Euro.

3) pe împrumuturile recreditate prin intermediul Unității de Implementare a Proiectelor FIDA au fost achitate – 45,6 mil. lei, 1,2 mil. dolari SUA și 0,2 mil. Euro.

La situația din 30 septembrie 2016 soldul datoriilor beneficiarilor recreditați constituie **2048,5 mil. lei, 81,1 mil. dolari SUA, 59,7 mil. Euro și 896,9 mil. Yeni Japonezi** (echivalent 5 147,9 mil. lei), micșorându-se față de finele anului 2015 cu 89,6 mil. lei ce constituie o descreștere de 2,0%, inclusiv:

1) pe împrumuturile recreditate prin intermediul Ministerului Finanțelor – 99,4 mil. lei, 60,9 mil. dolari SUA, 25,2 mil. Euro și 896,9 mil. Yeni Japonezi (echivalent a 2 035,2 mil. lei sau 39,5%);

2) pe împrumuturile recreditate prin intermediul Directoratului Liniei de Credit și Unității de Implementare a Proiectelor FIDA – 1 949,1 mil. lei, 20,2 mil. dolari SUA și 34,5 mil. Euro (echivalent a 3 112,7 mil. lei sau 60,5%).

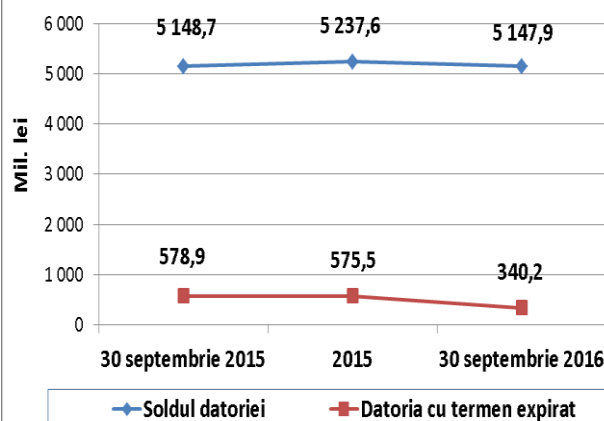
Datoria cu termen expirat la situația din 30 septembrie 2016 se atestă atât la împrumuturile recreditate prin Ministerul Finanțelor, cât și prin Directoratul Liniei de Credit și se cifrează la **100,5 mil. lei, 11,8 mil. dolari SUA și 0,3 mil. Euro** (echivalent a 340,2 mil. lei) sau 6,6% din suma datoriilor totale, inclusiv:

1) pe împrumuturile recreditate prin intermediul Ministerului Finanțelor – 99,1 mil. lei, 11,8 mil. dolari SUA și 0,3 mil. Euro (echivalent a 338,8 mil. lei). Micșorarea datoriei cu termen expirat, în comparație cu finele anului 2015 constituie cca 235,3 mil. lei, sau o descreștere de 41,0% și se datorează în mare parte de anularea datoriilor Î.M. „Rețelele Termice Ștefan Vodă, Î.M. „Rețelele Termice Strășeni”, S.A. „Fertilitate Călărași” și S.A. „Podiș-Ceadăr” (241,9 mil. lei, în baza Hotărârilor Curții de Apel). Totodată, de către unii beneficiari recreditați nu au fost executate graficele de rambursare a datoriilor, și anume:

- Programul de dezvoltare a serviciilor de aprovizionare cu apă potabilă finanțat de către Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (Consiliul raional Florești, Consiliul raional Soroca, Consiliul raional Leova);
- Proiectul Alimentare cu Apă și Canalizare finanțat de Banca Mondială (I.M. „Direcția de Producție Apă - Canal Ștefan Vodă”, S.A. „Regia Apă - Canal Soroca”, Î. M. „Apă - Canal Cahul” și Î. M. „Regia Apă Canal Bălți”);
- Proiectul Energetic II suplimentar finanțat de Banca Mondială (Consiliul raional Drochia și Consiliul raional Taraclia),
- Proiectul Energetic II finanțat de Banca Mondială (Consiliul raional Florești).

2) pe împrumuturile recreditate prin intermediul Directoratului Liniei de Credit – 1,4 mil. lei. Datoria dată a fost înregistrată la BC „Investprivatbank” S.A. în legătură cu insolvabilitatea acesteia.

**Evoluția datoriilor beneficiarilor recreditați,
30.09.2015 - 30.09.2016 (mil. lei)**

Graficul prezentat atestă că evoluția:

a) soldului datoriilor are o evoluție cu oscilații, condiționată de cererea de acordare a împrumuturilor din partea beneficiarilor recreditați;

b) soldul datoriilor cu termen expirat are un trend descendent, condiționat de casarea datoriilor beneficiarilor recreditați care s-au aflat în proces de insolabilitate.

Ministerul Finanțelor își onorează sarcina de *încasare a datoriilor expirate* prin intermediul serviciilor fiscale teritoriale de stat prin aplicarea măsurilor de executare silită, în conformitate cu legislația în vigoare, față de beneficiarii recreditării care dețin arierate pe împrumuturile recreditate. Astfel, pe parcursul a 9 luni ale anului 2016 la bugetul de stat în acest sens au fost încasate **8,9 mil. lei**.